

ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

Αθήνα, 11-04-2012

Αριθ. Πρωτ.: Γ/ΕΞ/2718/11-04-2012

Α Π Ο Φ Α Σ Η 43/2012

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα συνήλθε, μετά από πρόσκληση του Προέδρου της, σε τακτική συνεδρίαση στην έδρα της, την 02/02/2012. Παρέστησαν οι Π. Χριστόφορος, Πρόεδρος της Αρχής, και τα τακτικά μέλη της Αρχής Λ. Κοτσαλής, Αν. Πράσσοι, Γρ. Πάντζιου, Δ. Μπριόλας, ο οποίος είχε οριστεί εισηγητής καθώς και το αναπληρωματικό μέλος της Αρχής Γ. Λαζαράκος σε αντικατάσταση του τακτικού μέλους Αν. –Ιωάν. Μεταξά, ο οποίος εάν και εκλήθη νομίμως δεν παρέστη λόγω κωλύματος. Στη συνεδρίαση παρέστησαν, επίσης, με εντολή του Προέδρου, η Κ. Καρβέλη, νομικός ελεγκτής ως βοηθός εισηγητής, η οποία αποχώρησε μετά τη συζήτηση της υπόθεσης και πριν από τη διάσκεψη και τη λήψη απόφασης και η Α. Κανακάκη, υπάλληλος του Διοικητικού – Οικονομικού Τμήματος της Αρχής, ως γραμματέας.

Η Αρχή, μετά την ανάκληση της με αρ. 66/2002 απόφασής της με την απόφαση 73/2011, εξέτασε εκ νέου την με αρ. πρωτ./...11.2001 αναφορά του Α. Κατά τη συζήτηση της υπόθεσης που έγινε την 1.12.2011 παρέστησαν οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων Β, και Γ.

Με την με αριθμ. πρωτ./...11.2001 αναφορά του προς την Αρχή, ο Α καταγγέλλει ότι τον Οκτώβριο του 2001 προσήλθε στη Δ/ση Μεταφορών & Επικοινωνιών της Νομαρχίας Αθηνών προκειμένου να καταθέσει τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για χορήγηση άδειας οδήγησης. Κατά τη διαδικασία έκδοσης δελτίου εκπαίδευσης με χρήση του συστήματος ON LINE, διαπιστώθηκε ότι ο ενδιαφερόμενος ήταν καταχωρημένος στο αρχείο ακαταλλήλων της Δ/σης Πληροφορικής του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων. Για το λόγο αυτό δεν μπορούσε να αποκτήσει άδεια οδήγησης και του επεστράφησαν τα

δικαιολογητικά με την πληροφορία ότι θα πρέπει να παραπεμφθεί για ιατρική εξέταση ενώπιον της Δευτεροβάθμιας Ιατρικής Επιτροπής (Δ.Ι.Ε.), αφού προηγουμένως προσκομίσει πιστοποιητικό στρατολογικής κατάστασης τύπου Α'.

Το Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και ειδικότερα η Γενική Δ/νση Διοικητικής Υποστήριξης του Τμήματος Οδικής Ασφάλειας του υπουργείου κατά την ακρόαση της 1.12.2011, αλλά και με τα υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/8046/1.12.2011 και Γ/ΕΙΣ/8343/13.1.22011 υπομνήματά του, ανέφερε ότι α) μετά την απόφαση 58/2001 της Αρχής, σύμφωνα με την οποία δεν είναι επιτρεπτή η ενημέρωση του αρχείου ακαταλλήλων του υπουργείου από τα στρατολογικά γραφεία, οι στρατολογικές υπηρεσίες διατάχθηκαν να σταματήσουν την αποστολή σχετικών εγγράφων στη Δ/νση Οργάνωσης και Πληροφορικής του υπουργείου, και το υπουργείο συμμορφούμενο με την ανωτέρω απόφαση της Αρχής τροποποίησε το π.δ. 155/96 με την Κ.Υ.Α. 43206/6028/2008, β) ειδικότερα, με την συγκεκριμένη Κ.Υ.Α. συστήνεται στη Διεύθυνση Οργάνωσης και Πληροφορικής του ΥΜΕ ηλεκτρονικό αρχείο «Υποψηφίων οδηγών ή οδηγών με ελλειπείς προϋποθέσεις», σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2472/1997. Ως πηγές ενημέρωσης αυτού του αρχείου είναι μεταξύ άλλων τα στρατολογικά γραφεία για περιπτώσεις αναβολών ή απαλλαγής στράτευσης και το αρχείο αυτό δεν περιλαμβάνει ιατρικά δεδομένα, παρά μόνον την ένδειξη ότι ο πολίτης του οποίου τα προσωπικά στοιχεία καταγράφονται εμπίπτει στους περιορισμούς του π.δ/τος 155/96, γ) η Δ/νση Οργάνωσης και Πληροφορικής έχει διαγράψει τον προσφεύγοντα από το ηλεκτρονικό της αρχείο και έχει πραγματοποιήσει μετάπτωση των δεδομένων που απαιτούνται από το παλιό στο νέο αρχείο και τέλος δ) ότι βρίσκεται σε διαδικασία υλοποίησης μηχανογραφική εφαρμογή, η οποία θα επιτρέπει την ενημέρωση του ηλεκτρονικού αρχείου υποψηφίων οδηγών και οδηγών με ελλειπείς προϋποθέσεις από τις πηγές που αναφέρονται στη σχετική ρύθμιση (παράρτημα ΙΙΙ, Κεφ. Α' παρ. γ του π.δ. 155.96, όπως έχει τροποποιηθεί με την Κ.Υ.Α. 43206/6028/2008 και ισχύει σήμερα).

Η Αρχή μετά από εξέταση της προσφυγής, των συνημμένων σε αυτή εγγράφων, της ακρόασης της υπόθεσης καθώς και των υπομνημάτων που κατέθεσε το Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

1. Η Κοινοτική Οδηγία 91/439/ ΕΚ του Συμβουλίου της 29^{ης} Ιουλίου 1991 για την άδεια οδήγησης θέτει συγκεκριμένες προϋποθέσεις σχετικά με τη χορήγηση αδειών οδήγησης στα κράτη μέλη της ΕΕ. Η Οδηγία ενσωματώθηκε στην ελληνική νομοθεσία με το π.δ.155/96, σύμφωνα με το οποίο το Υπουργείο Μεταφορών καθίσταται αρμόδια υπηρεσία να διεξάγει τον έλεγχο αν πληρούνται ή όχι οι προϋποθέσεις χορήγησης άδειας οδήγησης σε υποψήφιους οδηγούς. Στο ίδιο π.δ. ορίζονται επίσης οι ελάχιστες προϋποθέσεις σωματικής και ψυχοδιανοητικής ικανότητας (διαταραχές όρασης, ωτορινολαρυγγικές παθήσεις, ορθοπεδικές παθήσεις, κινητικά προβλήματα, παθήσεις αναπνευστικού-πεπτικού-νεφρών-δέρματος-αιμοποιητικού-ενδοκρινών αδένων-διαταραχές του μεταβολισμού, καρδιακές παθήσεις, νευρολογικές παθήσεις, ψυχιατρικές παθήσεις) για την χορήγηση αδειών οδήγησης.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τη διαδικασία χορήγησης άδειας οδήγησης σε υποψήφιους οδηγούς, οι υποψήφιοι οδηγοί για να έχουν δικαίωμα να υποβληθούν στις προβλεπόμενες εξετάσεις (θεωρητική και στη συνέχεια, προσόντων και συμπεριφοράς) πρέπει προηγουμένως να κριθούν ικανοί, έπειτα από ιατρική εξέταση. Η ικανότητά τους αυτή ελέγχεται με βάση τις ελάχιστες απαιτούμενες προδιαγραφές σωματικής και διανοητικής ικανότητας, όπως αυτές περιγράφονται στο π.δ. 155/96 και το Υπουργείο Μεταφορών είναι αρμόδιο να εξετάζει αν ικανοποιούνται οι συγκεκριμένες αυτές προϋποθέσεις. Ειδικότερα, στο Κεφάλαιο Β' ΕΛΑΧΙΣΤΕΣ ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΩΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΝΟΗΤΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ, παράγραφος 5 με τίτλο «ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΠΑΘΗΣΕΙΣ» και στις περιπτώσεις η και θ του π.δ.155/96 ορίζεται ότι: *«η. Υποψήφιοι Οδηγοί που τελούν σε αναβολή στράτευσης για νευροψυχιατρική πάθηση, εξετάζονται υποχρεωτικά από Δευτεροβάθμια Ιατρική Επιτροπή, στην οποία προσκομίζουν απαραίτητα πιστοποιητικό στρατολογικής κατάστασης τύπου Α' και κρίνονται με βάση τα ιατρικά δεδομένα του παρόντος παραρτήματα. Σε περίπτωση που κριθούν ικανοί από τη ΔΙΕ, η οικεία υπηρεσία Μεταφορών και Επικοινωνιών ενημερώνει, έγγραφα, την αρμόδια Στρατολογική Αρχή. θ. Άτομα που κρίθηκαν ανίκανα από τις Υγειονομικές Υπηρεσίες των Ενόπλων Δυνάμεων λόγω νευρολογικής πάθησης, δεν μπορούν να τύχουν άδειας οδήγησης έστω και αν προσκομίσουν πιστοποιητικό αποδρομής της νόσου, μετά την απαλλαγή από την στράτευση, παρά μόνον αν πληρούν τις διατάξεις που ορίζει το παρόν παράρτημα για κάθε πάθηση»*. Ομοίως στις περιπτώσεις ιδ και ιε της παρ. 6 με τίτλο

«ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΕΣ ΠΑΘΗΣΕΙΣ (ΔΙΑΝΟΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΨΥΧΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ, ΟΙΝΟΠΝΕΥΜΑ, ΝΑΡΚΩΤΙΚΑ ΚΑΙ ΦΑΡΜΑΚΑ) ορίζεται ότι: «ιδ. Υποψήφιοι οδηγοί που τελούν σε αναβολή στράτευσης για ψυχιατρική πάθηση, εξετάζονται, υποχρεωτικά, από τη ΔΙΕ, στην οποία προσκομίζουν, απαραίτητα, πιστοποιητικό τύπου «Α» και κρίνονται με βάση τα ιατρικά δεδομένα του παρόντος παραρτήματος. Στην περίπτωση που κριθούν «ΙΚΑΝΟΙ» από τη ΔΙΕ, η οικεία Υπηρεσία Μεταφορών και Επικοινωνιών ενημερώνει εγγράφως την αρμόδια Στρατολογική Αρχή. ιε. Άτομα που κρίθηκαν ανίκανοι από τις υγειονομικές υπηρεσίες των Ενόπλων Δυνάμεων λόγω ψυχιατρικής πάθησης δεν μπορούν να τύχουν άδειας οδήγησης, έστω κι αν προσκομίσουν πιστοποιητικό συνδρομής της νόσου μετά την απαλλαγή τους από το στράτευμα, παρά μόνο αν πληρούν τις προϋποθέσεις του παρόντος παραρτήματος, όπως αυτές ισχύουν για κάθε πάθηση.»

Από τα προαναφερόμενα συνάγεται ότι σύμφωνα με το π.δ. 155/1996, όσοι τελούν σε αναβολή στράτευσης για νευρολογικό ή ψυχικό νόσημα και επιθυμούν να λάβουν άδεια οδήγησης, πρέπει να υποβληθούν σε ιατρική εξέταση από Δευτεροβάθμια Ιατρική Επιτροπή, προκειμένου να διαπιστωθεί εάν έχουν τις ελάχιστες απαιτούμενες προϋποθέσεις σωματικής και διανοητικής ικανότητας του π.δ. 155/1996. Οι υποψήφιοι οδηγοί της παραπάνω κατηγορίας πρέπει να προσκομίζουν στη Δευτεροβάθμια Ιατρική Επιτροπή κατά την εξέτασή τους πιστοποιητικό στρατολογικής κατάστασης τύπου Α' στο οποίο περιγράφεται η πάθησή τους, προκειμένου να κριθεί εάν πληρούν τις προϋποθέσεις του διατάγματος. Για το σκοπό αυτό η Δ/ση Οργάνωσης και Πληροφορικής του Υπουργείου Μεταφορών και Επικοινωνιών τηρεί μηχανογραφικό μητρώο όσων έχουν αναβολή στράτευσης για νευρολογικές ή ψυχιατρικές παθήσεις, ώστε να εντοπίζονται τα πρόσωπα αυτά και να παραπέμπονται για ιατρική εξέταση, με την προαναφερθείσα διαδικασία. Ειδικότερα, ο σκοπός τήρησης του σχετικού αρχείου από τη Δ/ση Οργάνωσης και Πληροφορικής του Υπουργείου Μεταφορών και Επικοινωνιών είναι ο εντοπισμός των προς εξέταση από την Δ.Ι.Ε. υποψηφίων οδηγών.

Ακόμη, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου άρθρο 4 παρ. 1 στοιχ. β' και γ' του Ν.2472/1997, τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα πρέπει να είναι πρόσφορα και όχι περισσότερα από όσα απαιτείται για τον σκοπό της επεξεργασίας, ακριβή και να διατηρούνται μόνο κατά την περίοδο που, κατά την κρίση της Αρχής, απαιτείται για την εξυπηρέτηση των σκοπών της επεξεργασίας. Επίσης για να είναι νόμιμη η επεξεργασία προσωπικών δεδομένων από τον υπεύθυνο επεξεργασίας, θα πρέπει να

έχει προηγηθεί η ενημέρωση του υποκειμένου από τον υπεύθυνο επεξεργασίας και η συγκατάθεση αυτού, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 5 και 11 παρ. 1 του Ν. 2472/1997, για δε τα ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα, θα πρέπει να έχει χορηγηθεί η προηγούμενη άδεια της Αρχής (άρθρο 7 παρ. 1 και 2 του Ν. 2472/1997).

Η Αρχή με τις με αρ. 58/2001 και 123/2001 αποφάσεις της έκρινε ότι δεν είναι πρόσφορο και αναγκαίο για τον σκοπό της επεξεργασίας η τήρηση του είδους της πάθησης καθώς και ότι το Υπουργείο Μεταφορών δεν είναι αρμόδιο να κρίνει την μη χορήγηση της άδειας οδήγησης για ιατρικούς λόγους και ζήτησε την διαγραφή των σχετικών στοιχείων.

Κατόπιν τούτου, η Δ/ση Οργάνωσης και Πληροφορικής του Υπουργείου Μεταφορών υπέβαλε αίτημα στην Αρχή για ίδρυση και λειτουργία νέου αρχείου υποψηφίων οδηγών με ελλείψεις προϋποθέσεις στο οποίο θα καταγράφονται μόνον τα προσωπικά στοιχεία του υποψήφιου οδηγού (όνομα, επώνυμο, πατρώνυμο, αριθμός ταυτότητας, ημερομηνία γέννησης), για τον οποίον συντρέχουν οι προϋποθέσεις του π.δ.155/96 καθώς και η πηγή προέλευσης και η περιγραφή της πηγής που θα διαπιστώνει το αν ικανοποιούνται ή όχι οι ελάχιστες προϋποθέσεις σωματικής και ψυχοδιανοητικής ικανότητας που ορίζονται από το π.δ.155/96, χωρίς καμία περαιτέρω ιατρική πληροφορία για το είδος της πάθησης ή της ανικανότητας του υποψήφιου οδηγού.

Η Αρχή επιλαμβανόμενη της ανωτέρω αιτήσεως με την απόφαση 56/2006 έκρινε ότι το υπουργείο πρέπει να υποβάλλει στην Αρχή γνωστοποίηση του νέου αρχείου και αίτηση για έκδοση αδειας συλλογής και επεξεργασίας ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων καθώς και να προβεί στην καταστροφή του παλαιού αρχείου, με το σκεπτικό ότι ακόμα και εάν δεν γίνεται ρητή αναφορά του είδους της πάθησης ή της ανικανότητας του υποψήφιου οδηγού, είναι δυνατόν από την πηγή της προέλευσης να διαπιστωθεί έμμεσα τόσο το είδος της πάθησης όσο και της ανικανότητας των υποψηφίων. Επίσης, με την ίδια απόφαση η Αρχή απηύθυνε σύσταση στο υπουργείο να προβεί σε τροποποίηση του π.δ. 155/96, ώστε να ενσωματώνονται στις διατάξεις του ρυθμίσεις για τη δημιουργία του νέου αρχείου και για τη νέα διαδικασία ελέγχου των ελάχιστων προϋποθέσεων σωματικής και ψυχοδιανοητικής ικανότητας των υποψηφίων για άδεια οδήγησης οδηγών.

Στη συνέχεια με την Κ.Υ.Α. 43206/6028/4.8.2008 και προς συμμόρφωση με την ανωτέρω απόφαση της Αρχής, συστάθηκε στη Διεύθυνση Οργάνωσης και Πληροφορικής του Υπουργείου Μεταφορών ηλεκτρονικό αρχείο «Υποψηφίων

οδηγών ή οδηγών με ελλειπείς προϋποθέσεις». Ως πηγές ενημέρωσης αυτού του αρχείου είναι η Πρωτοβάθμια Ιατρική Εξέταση, η Δευτεροβάθμια Ιατρική Επιτροπή, οι Υγειονομικές αρχές και τα νοσηλευτικά ιδρύματα, τα στρατολογικά γραφεία, και τα δικαστήρια για αποφάσεις στέρησης δικαιώματος απόκτησης άδειας οδήγησης σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ.Ο.Κ. Όλες οι ανωτέρω πηγές σύμφωνα με την Κ.Υ.Α. ενημερώνουν με τη χρήση ειδικών εντύπων, τις υπηρεσίες Μεταφορών & Επικοινωνιών και βάσει αυτών οι τελευταίες ενημερώνουν το ηλεκτρονικό αρχείο. Το ηλεκτρονικό αρχείο δεν περιλαμβάνει ιατρικά δεδομένα, όπως το είδος της πάθησης ή ανικανότητας του υποψήφιου οδηγού, παρά μόνον την ένδειξη ότι ο πολίτης του οποίου τα προσωπικά στοιχεία καταγράφονται εμπίπτει στους περιορισμούς του π.δ. 155/96, καθώς από τις παραπάνω πηγές ενημέρωσης του αρχείου δεν διαβιβάζονται ιατρικά δεδομένα.

2. Από τα πραγματικά περιστατικά και από την ακρόαση των εκπροσώπων του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων προέκυψαν τα εξής:

Ο προσφεύγων Α προσήλθε τον Οκτώβριο του 2001 στη Δ/ση Μεταφορών & Επικοινωνιών της Νομαρχίας Αθηνών προκειμένου να καταθέσει τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για χορήγηση άδειας οδήγησης. Κατά τη διαδικασία έκδοσης δελτίου εκπαίδευσης με χρήση του συστήματος ON LINE, διαπιστώθηκε ότι ο ενδιαφερόμενος ήταν καταχωρημένος στο αρχείο ακαταλλήλων της Δ/σης Πληροφορικής του Υπουργείου Μεταφορών. Για το λόγο αυτό δεν μπορούσε να αποκτήσει άδεια οδήγησης και του επεστράφησαν τα δικαιολογητικά με την πληροφορία ότι θα πρέπει να παραπεμφθεί για ιατρική εξέταση ενώπιον της Δευτεροβάθμιας Ιατρικής Επιτροπής (Δ.Ι.Ε.), αφού προηγουμένως προσκομίσει πιστοποιητικό στρατολογικής κατάστασης τύπου Α'.

3. Σύμφωνα με τα προαναφερόμενα, στην κρινόμενη περίπτωση η ανωτέρω Δ/ση του Υπουργείου Μεταφορών, ως αποδέκτης, συνέλεξε από την αρμόδια υπηρεσία του ΓΕΕΘΑ, καταχώρισε και περαιτέρω επεξεργάστηκε τα ευαίσθητα δεδομένα υγείας του προσφεύγοντος, δηλ. την πληροφορία ότι τελεί σε αναβολή στράτευσης για λόγους υγείας, χωρίς την προηγούμενη ενημέρωση και συγκατάθεσή του και χωρίς την προηγούμενη άδεια της Αρχής, κατά παράβαση των διατάξεων των άρθρων 5, 7 παρ. 1 και 2 και 11 παρ.1 του ν. 2472/1997.

Στη συνέχεια όμως, η αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Μεταφορών συμμορφούμενη με τις αποφάσεις της Αρχής 58/2001, 123/2001 και 56/2006 τροποποίησε με την Κ.Υ.Α. 43206/6028/2008 το π.δ. 155/96. Ειδικότερα, με την

συγκεκριμένη Κ.Υ.Α. συστάθηκε στη Διεύθυνση Οργάνωσης και Πληροφορικής του Υπουργείου Μεταφορών ηλεκτρονικό αρχείο «Υποψήφιων οδηγών ή οδηγών με ελλείψεις προϋποθέσεις», το οποίο δεν περιλαμβάνει ιατρικά δεδομένα, όπως το είδος της πάθησης ή ανικανότητας του υποψήφιου οδηγού, παρά μόνον την ένδειξη ότι ο πολίτης του οποίου τα προσωπικά στοιχεία καταγράφονται εμπίπτει στους περιορισμούς του π.δ. 155/96. Επίσης η Δ/ση Οργάνωσης και Πληροφορικής του υπουργείου έχει διαγράψει τον προσφεύγοντα από το ηλεκτρονικό της αρχείο και τον έχει ενημερώσει σχετικά.

Για τους λόγους αυτούς

Η Αρχή κρίνει ότι δεν υφίσταται παράνομη επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων του προσφεύγοντος από το Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων.

Ο Πρόεδρος της Αρχής

Η Γραμματέας

Πέτρος Χριστόφορος

Αγγελική Κανακάκη